

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI міжнародної
науково-практичної
конференції

30 КВІТНЯ 2026 РОКУ
М. ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року

Харків
НФаУ
2026

УДК 615.15:378.145/.147

С 69

Редакційна колегія: А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, Г.Л. Панфілова,
І. О. Сурікова, А. А. Ноздріна, Т. В. Дядюн

*Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації
№ 822 від 17 листопада 2025 року*

Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи :
С 69 матер. XI Міжнар. наук.-практ. конференції (30 кв. 2026 р.,
м. Харків) / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2026. –
537 с.

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», в яких розглянуті питання щодо сучасного стану впровадження концепції соціальної фармації як складової ефективної сфери охорони здоров'я; особливостей нормативно-правового регулювання фармацевтичного забезпечення населення та тенденцій управління фармацевтичним сектором сфери охорони здоров'я; перспектив та розвитку соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню; раціональної фармакотерапії як головного елементу ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення населення; сучасного стану діджиталізації та інформаційного забезпечення сфери охорони здоров'я; соціальних тенденцій менеджменту та маркетингу у фармації та соціальної відповідальності бізнесу в фармації; фармакоеконімічного аналізу схем лікування соціально-небезпечних захворювань; організації фармацевтичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій; соціально-психологічних та морально-етичних аспектів фармацевтичної діяльності в сучасних умовах; історичних аспектів медицини та фармації; викладання організаційно-економічних дисциплін у закладах вищої медичної та фармацевтичної освіти в умовах воєнного стану.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів.

УДК 615.15:378.145/.147

© А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, Г.Л. Панфілова,
І.О. Сурікова, А.А. Ноздріна, Т.В. Дядюн, 2026

© Національний фармацевтичний університет, 2026

Приклад 2: Препарати олії обліпихи (*Hipporhae oleum*). Порівнювали вітчизняну олію обліпихи vs та імпортні капсульовані омега-вітамінні комплекси.

Фармакогностичний показник. Ключовим показником якості олії обліпихи є вміст суми каротиноїдів (не менше 180 мг%). Вітчизняні сорти обліпихи, селекціоновані для фармацевтичних потреб, забезпечують стабільний вміст каротиноїдів, токоферолів (вітаміну Е) та незамінних жирних кислот. Спектрофотометричний аналіз підтверджує, що вітчизняна олія часто має вищу концентрацію каротиноїдів, ніж імпортні «дієтичні добавки», де олія обліпихи розведена дешевшими рослинними оліями.

Клініко-економічний аналіз. Висока біодоступність натурального вітамінного комплексу в олії забезпечує кращий репаративний ефект.

Економіка. Імпортні бренди часто позиціонують олію обліпихи як «преміальний суперфуд» у капсулах, де ціна за 1 мл діючої речовини може бути в 10 разів вищою, ніж у стандартному флаконі українського виробництва.

Висновок: Аналіз СЕА (вартість-ефективність) демонструє, що вартість досягнення терапевтичного ефекту (наприклад, загоєння слизової) при використанні вітчизняного засобу є значно нижчою.

Висновки. Проведене порівняння ЛРС на основі *Rosae fructus* та *Hipporhae oleum* підтверджує, що вітчизняні препарати забезпечують еквівалентний терапевтичний рівень вітамінізації при суттєво нижчих витратах ($p < 0,05$ при аналізі цін). Це робить їх пріоритетними для включення в локальні протоколи лікування та схеми реабілітації в умовах обмеженого бюджету пацієнта.

КОМБІНАЦІЇ РОСЛИННИХ ЕКСТРАКТІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЗУБНИХ ПАСТ

Кривенда Д.В., Негода Т.С.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

t-negoda@meta.ua

Вступ. Захворювання порожнини рота поширені в усьому світі та варіюються від карієсу зубів, захворювань пародонту (захворювань ясен), уражень слизової оболонки рота, запаху з рота, ендодонтичних (інфекцій кореневих каналів) інфекцій, захворювань пародонту (ясен) та раку порожнини рота. Мікроорганізми вважаються першопричиною цих захворювань. Ці мікроорганізми перетворюють крохмалісті харчові речовини на кислоту, що

призводить до вимивання компонентів зубів, зношування емалі, ясен та впливу умовно-патогенних мікроорганізмів людини. Важливість здоров'я порожнини рота для загального здоров'я людини неможливо переоцінити, оскільки різні захворювання, такі як діабет, високий кров'яний тиск та серцево-судинні захворювання, пов'язані з проблемами порожнини рота.

Метою дослідження стало пошук безпечної, ефективної та економічно вигідної сировини для виробництва зубної пасти для лікування захворювань порожнини рота.

Метод дослідження: бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. Різні зубні пасти виготовляються з використанням хімічних речовин, таких як фторид, пероксид, хлоргексидин, фториди аміну, хлорид цетилпіридинію, для боротьби з різними захворюваннями ротової порожнини. На жаль, ці матеріали мають недоліки; наприклад, пероксидні сполуки, що використовуються як відбілювачі, можуть спричинити різке печіння в роті. Консерванти, що використовуються в зубній pastі, такі як етилендіамінтетраоцтова кислота та формальдегід, небезпечні для здоров'я людини. Зубна паста на основі фтору, хоча й дуже ефективна проти патогенів ротової порожнини, повідомляється, що фтор викликає плями на зубах, нудоту та рак ротової порожнини, тоді як хлоргексидин, фториди аміну та хлорид цетилпіридинію також мають побічні ефекти.

Дослідники шукають безпечну, ефективну та дешеву сировину для виробництва зубної пасти для лікування захворювань порожнини рота та пов'язаних з ними захворювань. Відповідно, у виробництві зубної пасти використовуються численні екстракти з таких рослин, як *A. indica* (*A. indica*), *Aloe barbadensis*, *Hibiscus sabdariffa*, *Punica granatum* Linn, *Astragalus membranaceus*, *Rehmannia glutinosa* та інші, завдяки їхній протизапальній, антибіотичній, знеболювальній та антибактеріальній дії.

Нашою метою є розробка складу зубної пасти на основі *алоє вера* *L.* та дикої суниці *Fragaria vesca* *L.* (а також зубної пасти на основі екстракту гілочок німу) з хорошою антимікробною активністю проти *Streptococcus mutans* та *Streptococcus*.

Allium cepa *L.* (*A. cepa*) – це лікарська культура, що споживається в усьому світі та є багатим джерелом флавоноїдів, антоціанів, фенолів, фруктанів та органосульфатних сполук. Повідомлялося, що ці фітохімічні речовини відповідають за антимікробний, протираковий, антибактеріальний та противірусний потенціал цибулі. *A. indica* (*A. indica*) (нім) належить до родини *Meliaceae*. Це дуже гарна жувальна паличка, і багато біоактивних сполук з її частин використовуються як антибактеріальні, противиразкові, протизапальні та

протималарійні засоби. У стоматології ним використовується як засіб проти зубного нальоту, протикаріозний та протизапальний засіб. Він містить фітохімічні речовини, такі як таніни, сапоніни, феноли, флавоноїди та алкалоїди.

Висновок. Це дослідження має на меті проаналізувати фітохімічні властивості та леткі хімічні сполуки етанольних екстрактів шкірки *A. sera*, насіння *A. indica* та стручків *T. tetraptera*. В подальшому проведено дослідження характеристик різних рослинних екстрактів зубної пасти, що використовується в порівнянні з деякими комерційними зубними пастами.

РОСЛИННА СИРОВИНА - ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ОЖИРІННЯМ

Лялька Д.В., Прокопович Д.С., Полова Ж.М., Негода Т.С.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
t-negoda@meta.ua

Вступ. Епідемія ожиріння продовжує зростати в індустріально розвинених країнах. Понад половина дорослого населення наразі мають надмірну вагу або ожиріння та мають підвищений ризик розвитку низки шкідливих захворювань, таких як рак, діабет та серцеві захворювання. Більше того, останні дані свідчать про те, що ожиріння пов'язане з прискореним старінням. На тлі зростаючої епідемії ожиріння дослідження протягом останніх шістдесяти років задокументували переваги обмеження калорій, практики обмеження споживання їжі (калорій) для створення негативного енергетичного балансу, для збільшення тривалості життя та відтермінування початку вікових захворювань у численних видів. Попередні звіти свідчать про те, що обмеження калорій також може мати корисний вплив на приматів та людей.

Метою нашого дослідження стало аналіз рослинної сировини, для лікування ожиріння.

Метод аналізу: бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. Хоча наразі невідомо, чи всі люди отримують користь від дотримання режиму схуднення з обмеженою калорійністю, масштабні дослідження показали, що люди з надмірною вагою та ожирінням отримують численні переваги для здоров'я після втрати ваги, досягнутої за допомогою режиму схуднення з обмеженою калорійністю. Однак довгострокове дотримання традиційних програм схуднення є надзвичайно низьким, можливо, через внутрішні системи зворотного зв'язку, які захищають від втрати ваги тіла,